

Historia pojęć estetycznych Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność Specjalność operologiczna	Kod zajęć 03FPLOPES.22S.04891.23
Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Katarzyna Lisiecka
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Lisiecka
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	zaznajomienie studentów z historią wybranych pojęć estetycznych odnoszących się do zjawisk artystycznych i kulturowych epok dawnych i współczesności
C2	ukazanie ciągłości i powiązań pomiędzy wybranymi kategoriami i pojęciami estetycznymi w historii europejskiej kultury
C3	poszerzenie umiejętności związanych z analizą i interpretacją tekstów źródłowych oraz tekstów naukowych z zakresu estetyki i filozofii kultury
C4	pogłębiona analiza przekształceń statusu i znaczenia wybranych kategorii estetycznych

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wyjaśnia znaczenie wybranych kategorii i pojęć estetycznych w kontekście ich powiązań z sztuką europejską różnych epok, a także wskazać na ich kulturotwórczą funkcję	FPL_K2_W01, FPL_K2_W06, FPL_K2_W08	Kolokwium ustne, Projekt
W2	w pogłębiony sposób przedstawia przemiany zachodzące w znaczeniu i statusie wybranych pojęć estetycznych wraz ze wskazaniem ich najważniejszych modyfikacji i przewartościowań w dziejach kultury i współczesnym życiu kulturalnym	FPL_K2_W02, FPL_K2_W08	Kolokwium ustne, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	w pogłębiony sposób analizuje i interpretuje teksty z zakresu estetyki i filozofii z uwzględnieniem ich odniesień historyczno-kulturowych i świadomością ich roli w budowaniu tożsamości zbiorowej	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03	Kolokwium ustne, Projekt
U2	potrafi przeprowadzić krytyczną analizę współczesnych strategii artystycznych w oparciu o wiedzę na temat tradycji estetyki europejskiej	FPL_K2_U01, FPL_K2_U07	Kolokwium ustne, Projekt
U3	potrafi wykorzystać wiedzę naukową do prowadzenia własnych analiz	FPL_K2_U05, FPL_K2_U06, FPL_K2_U07	Kolokwium ustne, Projekt
U4	poddaje krytycznej analizie teksty źródłowe odnoszące się do wybranych kategorii estetycznych (m.in. mimesis, smak, przyjemność estetyczna, estetyka wzniosłości)	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U05, FPL_K2_U07	Kolokwium ustne, Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	wykazuje odpowiedzialność za zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwijanie więzi społecznych oraz stymulowanie życia kulturalnego	FPL_K2_K04, FPL_K2_K05, FPL_K2_K06, FPL_K2_K07, FPL_K2_K09	Kolokwium ustne, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Analiza podstawowych terminów z zakresu estetyki - przemiany zachodzące w rozumieniu pojęcia sztuki i piękna	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Konwersatorium
2.	Wybrane pojęcia estetyczne o rodowodzie arystotelesowskim (m.in. mimesis, anagnorisis, prawdopodobieństwo) oraz estetyczne i kulturowe konteksty ich przemian znaczeniowych	W1, U1, U3, U4, K1	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Smak - historia pojęcia, wybrane definicje, odmiany, estetyczne i kulturowe konteksty przemian znaczeniowych	W2, U1, U3, U4, K1	Konwersatorium
4.	Przyjemność estetyczna, melancholia - historia pojęć, wybrane definicje, estetyczne i kulturowe konteksty przemian znaczeniowych	W1, W2, U4, K1	Konwersatorium
5.	Wzniosłość i estetyka wzniosłości - historia pojęcia, wybrane definicje, kulturowe konteksty przemian znaczeniowych	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Dyskusja, Praca z tekstem, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Metoda ćwiczeniowa, Metoda badawcza (dociekania naukowego), Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywność w trakcie zajęć (udział w dyskusji i znajomość materiałów wskazanych przez prowadzącego), - przygotowanie projektu (pracy pisemnej) dotyczącej problematyki podejmowanej na zajęciach, - zaprezentowanie w trakcie kolokwium zaliczeniowego wiedzy nabytej w ramach przedmiotu oraz poziom tej wiedzy. <p>Kryteria oceniania:</p> <p>5,0 - bardzo dobra znajomość omówionych w trakcie zajęć zagadnień dotyczących statusu i przemian znaczeniowych pojęć i kategorii estetycznych, bardzo dobra znajomość wskazanych przez prowadzącego tekstów źródłowych oraz opracowań i artykułów, bardzo dobra umiejętność łączenia zjawisk artystycznych z refleksją dotyczącą estetyki i społeczno-kulturowych kontekstów jej funkcjonowania, wysoka świadomość trwania omówionych zjawisk estetycznych w kulturze, bardzo dobre umiejętności związane z analizą tekstów poruszających problematykę estetyczną.</p> <p>4,5 - jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami w zakresie umiejętności związanych z analizą tekstów z zakresu estetyki</p> <p>4,0 - możliwy szerszy zakres niedociągnięć - słabsza znajomość tekstów z zakresu historii estetyki oraz opracowań i artykułów, słabsza znajomość procesu trwania omówionych zjawisk estetycznych w kulturze</p> <p>3,5 - zadowalająca znajomość omówionych w trakcie zajęć zagadnień dotyczących statusu i przemian znaczeniowych pojęć i kategorii estetycznych, zadowalająca znajomość wskazanych przez prowadzącego tekstów źródłowych oraz opracowań i artykułów, zadowalająca umiejętność łączenia zjawisk artystycznych z refleksją dotyczącą estetyki i społeczno-kulturowych kontekstów jej funkcjonowania, zadowalająca świadomość trwania omówionych zjawisk estetycznych w kulturze, dobre umiejętności związane z analizą tekstów poruszających problematykę estetyczną.</p> <p>3,0 - zadowalająca znajomość omówionych w trakcie zajęć zagadnień dotyczących statusu i przemian znaczeniowych pojęć i kategorii estetycznych, zadowalająca znajomość wskazanych przez prowadzącego tekstów źródłowych oraz opracowań i artykułów, zadowalająca umiejętność łączenia zjawisk artystycznych z refleksją dotyczącą estetyki i społeczno-kulturowych kontekstów jej funkcjonowania, zadowalająca świadomość trwania omówionych zjawisk estetycznych w kulturze, zadowalające umiejętności związane z tekstów poruszających problematykę estetyczną.</p> <p>2,0 - niezadowalająca znajomość omówionych w trakcie zajęć zagadnień dotyczących statusu i przemian znaczeniowych pojęć i kategorii estetycznych, brak znajomości wskazanych przez prowadzącego tekstów źródłowych oraz opracowań i artykułów, brak umiejętności łączenia zjawisk artystycznych z refleksją dotyczącą estetyki i społeczno-kulturowych kontekstów jej funkcjonowania, brak świadomości trwania omówionych zjawisk estetycznych w kulturze, niezadowalające umiejętności związane z analizą tekstów poruszających problematykę estetyczną.</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Arystoteles, Poetyka, przeł. H. Podbielski, Wrocław 1989, BN II Nr 209;
2. Tatarkiewicz W., Dzieje sześciu pojęć, Warszawa 1988, (wybrane rozdziały);
3. Compagnon A., Demon teorii. Literatura a zdrowy rozsądek, przeł. Tomasz Stróżyński, Gdańsk 2010;
4. Pazura S., De gustibus. Rozważania nad dziejami pojęcia smaku estetycznego, Warszawa 1981 (fragmenty).
5. Kant I., Krytyka władzy sądenia, przeł. Jerzy Gałecki, Warszawa 2004 (fragmenty);
6. Lyotard F., Postmodernizm dla dzieci, przeł. Marek Migasiński, Warszawa 1998 (fragmenty).
7. Powyższa lista ma charakter orientacyjny. Szczegółową listę lektur podaje prowadzący podczas pierwszych zajęć, z uwzględnieniem nakładu czasu pracy studenta przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie projektu	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 90
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania wiedzy o języku, literaturze i kulturze rodzimej do budowania tożsamości zbiorowej i rozwijania więzi społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, z wykazaniem wrażliwości etycznej związanej z własną pracą i udziałem w różnych formach życia zbiorowego;
FPL_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i świata, krzewienia kultury języka i kultury czytelniczej;
FPL_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inspirowania innych do uczestnictwa w kulturze oraz podejmowania działań dla dobra wspólnego;
FPL_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współdziałania z innymi, funkcjonowania w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz zawodowym, także międzynarodowym;
FPL_K2_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do odpowiedzialnego przyjmowania ról zawodowych, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działań na rzecz ich respektowania.
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U05	Absolwent/ka potrafi wprowadzać pozyskane z różnorodnych źródeł dane do własnych prac, krytycznie i twórczo przetwarzać je z poszanowaniem zasad własności intelektualnej oraz etyki zawodowej;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułując i artykułując wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań, odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień językowych, literackich i kulturowych;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa i językoznawstwa, a także usytuowanie, miejsce i znaczenie polonistyki w obszarze badań humanistycznych;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;
FPL_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w szerokim zakresie wybrane idee filozoficzne i estetyczne, zarówno te istotne dla zrozumienia przebiegu procesu historycznoliterackiego i jego uwarunkowań, jak i te, które stymulują rozwój humanistyki współczesnej, stanowią zaplecze jej metod, teorii i dyskursów, zwłaszcza w odniesieniu do literaturoznawstwa i językoznawstwa;